

Pramoninės nuosavybės apsaugos aktualijos ir tendencijos

Arūnas Želvys

Valstybinis patentų biuras

Seminaras „Nuo intelektinės nuosavybės link inovacijų“

2016 m. rugsėjo 28 d., Vilnius

Valstybinis patentų biuras www.vpb.gov.lt

- Esminės funkcijos:
  - ✓ pramoninės nuosavybės objektų (išradimų patentų, prekių ženklų, dizainų, topografijų) registravimas;
  - ✓ ikiteisminis ginčų sprendimas;
  - ✓ informacinės ir metodinės pagalbos teikimas pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais.
- Nuo liepos 1 d. įsteigtas naujas struktūrinis padalinys – Pramoninės nuosavybės informacijos skyrius.

Populiarieji klausimai ir įsišaknijusios nuomonės

- Išradimo patentas ≠ verslo liudijimas!
- „Turėdamas patentą uždirbsiu daug pinigų, tapsiu milijonieriumi“
- Kiek kainuoja patentuoti? (pasitaiko ir „kiek valstybė man sumokės už patentą?“)
- „Patentuoti brangu ir sudėtinga“

Populiarieji klausimai ir įsišaknijusios nuomonės

- „Turiu idėją ir ją noriu užpatentuoti“
- Išradimai ≠ atradimai.
- Patentas nesuteikia teisės verstis tam tikra veikla (patentas nėra “licencija” verstis tam tikra veikla).
- Ar galima patentuoti nenaudingus išradimus?
- Ar šiais laikais yra išradėjų, prilygstančių Tomui Edisonui?

SME IPR Scoreboard (EUIPO), 2016

- **Internet domain names and confidentiality (trade secrets)** are the **most important** protection measures. Trade marks, notably national trade marks, come in third place.
- The main reasons for SMEs to register an IPR:
  - prevent copying
  - gaining better legal certainty
  - and increasing their value and image.

SME IPR Scoreboard (EUIPO), 2016

- The main reasons why SMEs do not register an IPR are:
  - Lack of knowledge/information;
  - Complex and costly registration procedures, and;
  - Complex and costly court procedures in IPR infringement cases.
- Majority of companies that have registered an IPR (65%) believe it had a very positive or positive impact on their business.

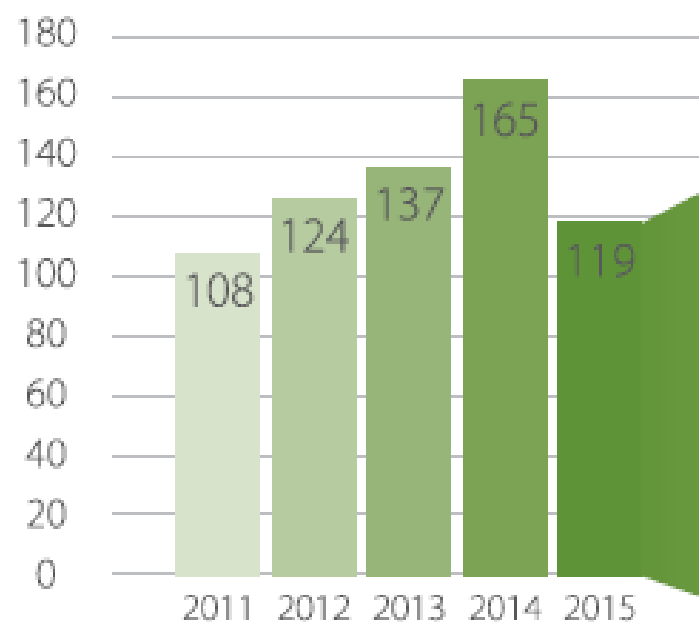
Central European Corporate R&D Report 2016, Deloitte

How do you protect Intellectual property / know-how in your company? (%)

- <http://www2.deloitte.com/lt/en/pages/tax/articles/deloitte-rd-survey.html>

PATENTŲ PARAIŠKŲ PADAVIMAS

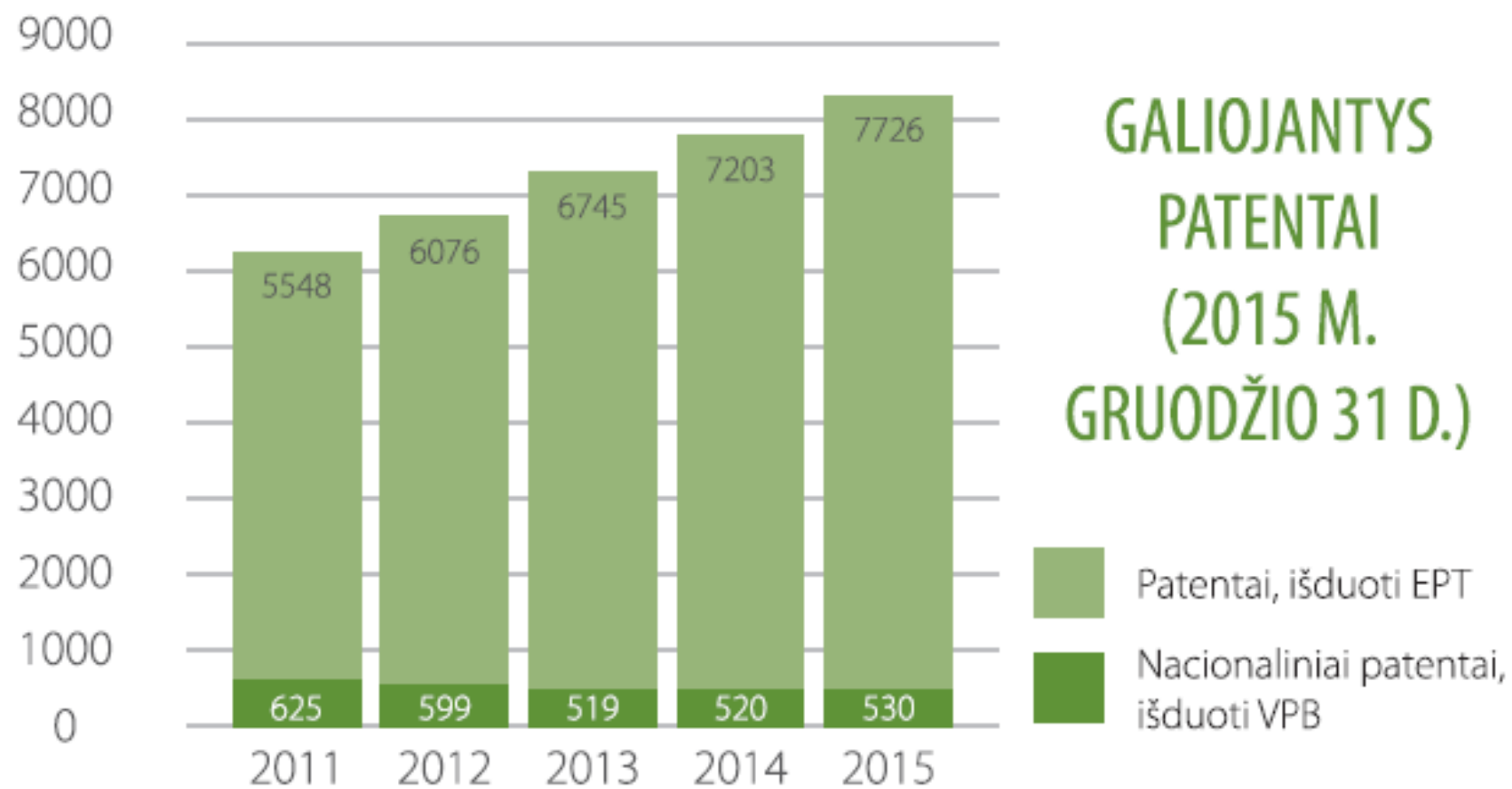
PATENTŲ PARAIŠKŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL PAREIŠKĖJO VALSTYBĘ 2015 METAIS

Valstybė	Paraiškų skaičius	%
BY	3	2,52
CN	5	4,20
DE	1	0,84
EE	1	0,84
FR	1	0,84
JP	2	1,68
LT	101	84,88
PL	2	1,68
RU	2	1,68
TR	1	0,84
Iš viso	119	100

EUROPOS PATENTŲ ĮSIGALIOJIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

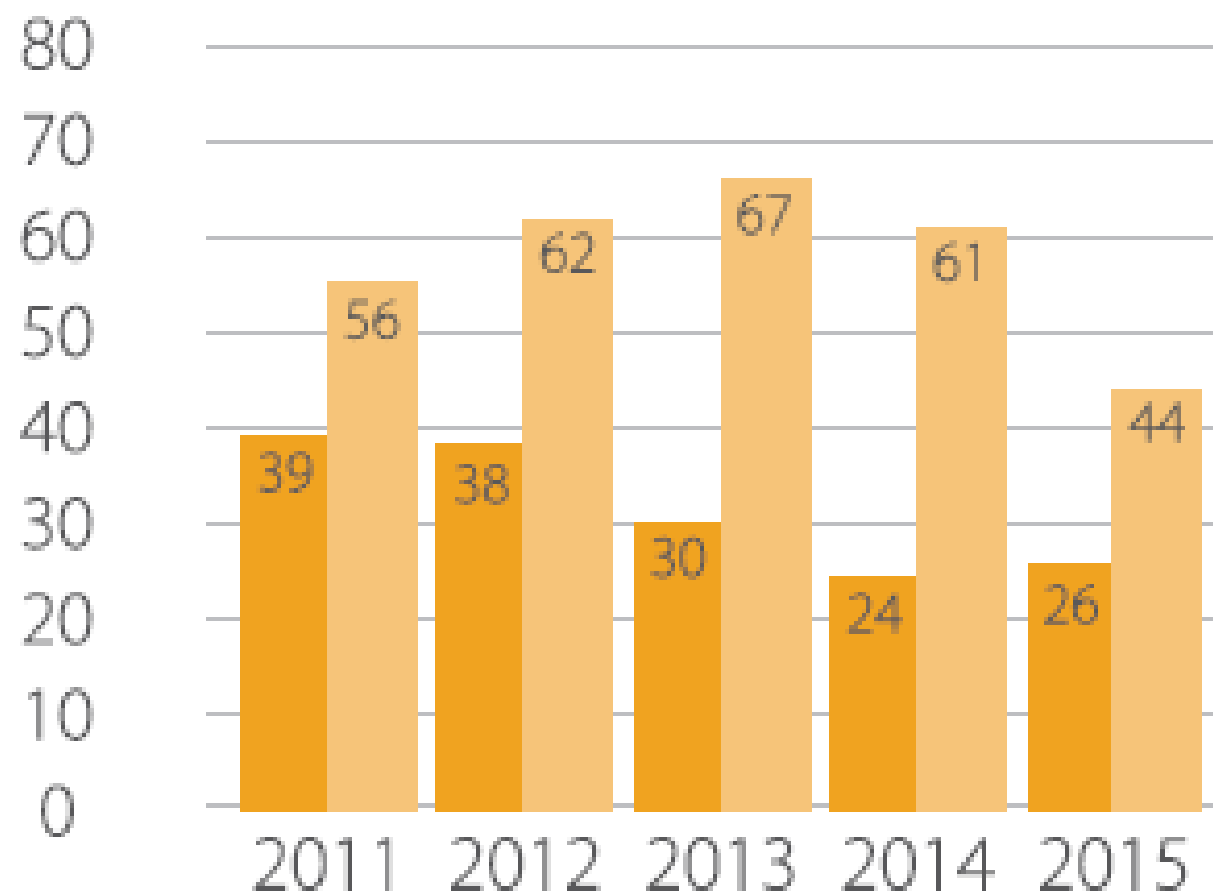

PREKIŲ ŽENKLŲ PARAIŠKOS,
PADUOTOS LIETUVOS RESPUBLIKOJE 2011–2015 METAIS

Metai	Prekių ženklų paraiškos, paduotos VPB nacionaliniu keliu	Gauta pranešimų apie tarptautines prekių ženklų registracijas, išplėstas Lietuvoje
2011	2287	2137
2012	2270	1931
2013	2277	2054
2014	2457	1693
2015	2427	1552

DIZAINO PARAIŠKŲ PADAVIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE 2011–2015 METAIS

Lietuvos konkurencinių pranašumų pokyčiai

- „Anksčiau galėjome konkuruoti žema darbo jėgos kaina, tačiau šiam privalumui palengva prarandant savo reikšmę **privalėsime sutelkti dėmesį į darbo jėgos kokybę** [...],“ (*Lietuvos investuotojų pasitikėjimo indeksas (7), I ketvirtis, 2016*)
- Nesiliaujantis ekonominės migracijos srautas darbdavius verčia **kelti atlyginimus arba investuoti į procesų automatizavimą** („*Kylančios algos: trys alternatyvos verslui*“, VŽ 2016-08-22)

ES prekių ženklų reforma

Reforma apima Reglamentą dėl Bendrijos prekių ženklo ir Prekių ženklų direktyvą.

Reglamentas dėl Bendrijos prekių ženklo įsigaliojo 2016 m. kovo 23 d.

Direktyva turės būti perkelta per 3 metus.

OHIM pervadintas į ES Intelektinės nuosavybės agentūrą („EU IP Agency“)

Prekių ženklai gali būti pateikiami ne tik grafine forma

Bendrijos prekių ženklas pervadinamas į ES prekių ženklą

Pristatyta nauja ženklų rūšis – ES sertifikacinis ženklas

Sustiprintas teisių gynimas: parengiamųjų veiksmų draudimas, tranzito taisyklė, etc.

Sumažinti ES prekių ženklo mokesčiai

ES prekių ženklų reformos įgyvendinimas

Prekių ženklų įstatymo pakeitimai: įstatymo priartinimas prie ES procedūrinės tvarkos, ženklo panaikinimo (“cancellation”) procedūrų, sertifikavimo ir garantinių ženklų pristatymas.

Pradinį Prekių ženklų įstatymo pakeitimo projektą planuojama parengti šiemet, pateikti Vyriausybei – iki 2017 m. rugpjūčio mėn.

Pakeitimų priėmimo Seime tikimasi 2018 m. pavasario sesijoje.

Bendro galiojimo patentas ir Bendras patentų teismas

Sistema įsigalios, kai Susitarimą ratifikuos 13 VN (jau ratifikavo 11 VN)

Sistema pradės veikti 2017 m.?

Pirmos instancijos teismas:

Vietiniai skyriai

Regioniniai skyriai:
Šiaurės-Baltijos skyrius

Centrinis skyrius

Pokyčiai patentinių patikėtinių profesijoje

- 54 nacionaliniai patentiniai patikėtiniai.
- Iš jų, 26 profesionalūs atstovai Europos patentų tarnyboje.
- Patentinių patikėtinių nuostatai, patvirtinti LRV 1992-05-20 nutarimu Nr. 362
- **Lietuvos Respublikos patentinių patikėtinių įstatymo projektas**

Išradimų paieška Europos patentų tarnyboje

Esminė
nacionalinių
patentų
ekspertizė
VPB
neatliekama

Tačiau nuo
2014 m.
paiešką
galima atlikti
EPT

Prašymas
paduodamas
per VPB

Paieškos
ataskaita
pateikiama
per 9 mėn.
(pirmosioms
paraiškoms)

Paieškos mokestis 2683 Eur, tačiau...

Mokestis gali būti sumažintas 75 proc. tam tikroms pareiškėjų grupėms

Fiziniai asmenys, labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės, mokslo ir studijų institucijos, pelno nesiekiančios organizacijos

Finansinę paramą teikia MITA (šiuo metu finansavimo kvietimas nepaskelbtas)

Išradimų paieška EPT: nauda pareiškėjui

Patraukli kaina

- **Santykiniai nebrangi paieška**, jeigu pasinaudota 75 proc. nuolaida (**670,75 Eur**)

Aiškus terminas

- Paieška pirmosioms (ne prioritetinėms) paraiškoms atliekama **per 9 mėn.**

Investicijų patikra

- Galimybė santykinai nebrangiai **pasitikrinti investicijų į išradimą tikslingumą.**

Tramplinas į Europos patentą

- Paieškos ataskaita gali būti panaudota **Europos patento gavimo procedūrose (finansinės lengvatos).**

Kitos artimiausio laikotarpio iniciatyvos

- Papildomos apsaugos liudijimų (PAL) reglamentavimo peržiūra: vieningas europinis PAL? Išimtis iš PAL suteikiamų teisių eksportuojančiam verslui?
- Dizaino teisinės apsaugos reglamentavimo įvertinimas: COM studija [„Legal review on industrial design protection in Europe“](#), 2016